

GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS
9021 Győr, Városház tér 1.

14. napirendi pont

Pintér Bence polgármester előterjesztése

Javaslat
Győr Megyei Jogú Város Levéltára 2024. évi beszámolójának és
2025. évi munkatervének jóváhagyására

Győr, 2025. március 7.

Előterjesztő:

Pintér Bence
polgármester

Az előterjesztést látta:

Kósa Roland
alpolgármester

Az előterjesztést véleményezte: Humánszolgáltatási Bizottság

Meghívásra javasolt: Bagi Zoltán Péter, Győr Megyei Jogú Város Levéltárának igazgatója

Törvényességi véleményezésre bemutatva:

Dr. Bakonyi Bernadett
jegyző

Az előterjesztést készítette: Győr Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala Kulturális Osztály

Pintér Bence polgármester előterjesztése

Javaslat

Győr Megyei Jogú Város Levéltára 2024. évi beszámolójának és 2025. évi munkatervének jóváhagyására

Tisztelt Közgyűlés!

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 116. §-a az önkormányzati levéltárak éves beszámolójának és munkatervének jóváhagyását a Közgyűlés át nem ruházható feladatkörébe utalja.

Győr Megyei Jogú Város Levéltárának igazgatója elkészítette és az irányítói jogkör gyakorlójának jóváhagyásra benyújtotta 2024. évi munkabeszámolóját és 2025. évi munkatervét, mely dokumentumokat a fenntartónak – a Közgyűlés elfogadó határozatával együtt – meg kell küldenie a Magyar Nemzeti Levéltár vezető szakfelügyelőjének.

Az intézmény szakmai tevékenységét a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvényben előírt kötelezettségeinek megfelelően végzi. A mintegy 3 600 iratfolyómétert kitevő levéltári állományt magániratok, közokiratok és városépítészeti dokumentumok alkotják, gyűjtési körébe tartoznak továbbá a törvényekben előírt azon iratanyagok (különösen: munkajogi és tulajdonjogi iratok, bizonyítványok), melyek hivatalos eljárásban felhasználhatók, és melyekről a levéltár hiteles igazolásokat, másolatot adhat ki. A költségvetési szerv közéleti, állampolgári szolgáltató, tudományos kutató, ismeretterjesztő és kiadói feladatkört egyaránt betölt, természetes és jogi személyek számára biztosítja mindazon közszolgáltatásokat, melyek az állomány gyűjtése, megőrzése, védelme, feldolgozása, kutathatóvá tétele és kutatása, valamint selejtezése jelentenek. Az intézmény 2024. évi tevékenysége során továbbra is együttműködött a város iratképző szerveivel, segítette a szabályszerű és szakszerű irattározásuk gyakorlatának kialakítását, illetve továbbra is segítette az Önkormányzat közigazgatási munkáját. A Levéltár a 2024. évben is csatlakozott a megszokott nagyrendezvényekhez, mint az Ünnepi Könyvhét, a Könyvszalon.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy Győr Megyei Jogú Város Levéltárának 2024. évi beszámolóját és 2025. évi munkatervét az 1. számú melléklet szerinti tartalommal az alábbi Határozati javaslatban foglaltak szerint szíveskedjen jóváhagyni.

HATÁROZATI JAVASLAT

1./ Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése az irányítói jogkörébe tartozó és fenntartásában működő Győr Megyei Jogú Város Levéltára 2024. évi beszámolóját és 2025. évi munkatervét az 1. számú mellékletben foglaltak szerint jóváhagyja.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal

Győr, 2025. március 7.

Pintér Bence
polgármester

✉ 9022 Győr, Rákóczi Ferenc út 1. 9001 Pf: 648 ☎: 96/ 312-288, 518-742 ☎ /fax:518-742
E-mail: leveltar.gyor@gmail.com * honlap: www.vleveltar.gyor.hu
Műszaki részleg: 9024 Győr, Külső Baross Gábor út 61-63. ☎ /fax:423-654

GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS LEVÉLTÁRÁNAK 2024. ÉVI MUNKABESZÁMOLÓJA

Győr Megyei Jogú Város Levéltárának 2024. évi költségvetése 79.512.120 Ft volt, a kapott pótelőirányzatoknak köszönhetően a módosított előirányzat összege 208.359.645 Ft, ennek teljesítése 86%-ban, vagyis 178.473.531 Ft-ban valósult meg. A teljesített személyi juttatás összege 70.057.815 Ft, a munkaadót terhelő járulék 8.610.326 Ft, a dologi és egyéb kiadások értéke 91.351.900 Ft, a beruházások eredménye 1.656.881 Ft, míg az ingatlanok felújításának értéke 6.796.609 Ft volt.

A Levéltár Rákóczi Ferenc utcai főépületében az alábbi munkálatok valósultak meg:

1. Az utcafronti külső és belső; emeleti, illetve földszinti ablakok helyreállítása (csiszolás, gittelés, festés), valamint a belső udvari részen kisebb helyreállító munkálatok elvégzése összesen bruttó 7.747.000 Ft értékben.
2. Konica Minolta Bizhub 227 nyomtató beszerzése és üzembe helyezése összesen bruttó 1.117.600 Ft értékben.
3. 15 db tűzoltókészülék falra történő felhelyezése a tűzvédelmi szabályok szerint összesen bruttó 69.290 Ft értékben.

A Levéltár Baross Gábor utcai Műszaki Fióklevéltár épületében az alábbi munkálatok valósultak meg:

1. Az intézmény lapostető szigetelésnek teljeskörű elvégzése (bitumenes vízszigetelés, felülettakarítás, villámhárító kiépítés, teljeskörű műszaki ellenőrzés) összesen bruttó 6.796.609 Ft értékben.
2. 20 db tűzoltókészülék és 20 db UV tábla falra történő felhelyezése a tűzvédelmi szabályok szerint összesen bruttó 174.780 Ft értékben.

A Levéltár a minden évben megjelenő Győri Tanulmányok soros kötetét megjelentette.

Intézményünk a Nemzeti Kulturális Támogatáskezelő pályázati felületén 4 pályázatra jelentkezett és nyert el sikeresen az alábbiak szerint:

1. Tanulmánykötet kiadása	elnyert összeg 500.000 Ft
2. Kötetek restaurálása	elnyert összeg 738.500 Ft
3. Levéltári Nap megrendezése	elnyert összeg 800.000 Ft
4. Számítástechnika eszközök beszerzése	elnyert összeg 300.000 Ft

Intézményünk a Kulturális és Innovációs Minisztérium pályázati felületén 1 pályázatra jelentkezett és nyert el sikeresen az alábbiak szerint:

1. Közlevéltárak támogatása	
a. Tanulmánykötet kiadása	elnyert összeg 835.162 Ft
b. Számítástechnikai eszközök beszerzése	elnyert összeg 164.838 Ft

Győr Megyei Jogú Város Levéltára 2024. évi bevételi terve 100%-ban megvalósult az előzetes bevételi tervek szerint, amely 130.000 Ft volt. Intézményünk részt vett a Győri Könyvhét, a Győri Könyvszalon rendezvényeken, amelyekből bevétele keletkezett. A bevételek részét képezték még a bérleti bevételi díjak, az egyéb kiadványok értékesítéséből származó összegek, az egyéb kamatok-bevételek, valamint a közműdíjak visszatérítéséből származó egyéb bevételi források is. A Levéltár 2024. évi összbevétele 244.040 Ft volt.

I. Technikai fejlesztés, levéltári iratok elhelyezése

A 2024. évi tervben meghatározottak alapján az NKA által kiírt pályázaton (pályázati azonosító: A2034/5097) elnyert összegből egy laptopot és a hozzájuk tartozó jogtisztta szoftvert tudta finanszírozni az intézmény.

A már digitalizálásra került állomány megfelelő tárolására is sor került. Ehhez tárhelyszolgáltatást vásároltunk.

II. Személyi ellátottság, vezetés, munkaszervezés

A Levéltár, az elmúlt évek során megvalósult létszámbővítésnek köszönhetően mára már megfelelő létszámmal rendelkezik a feladatok ellátásához. Megfelelő létszámmal rendelkezik az intézmény. A fő cél, hogy az egyre növekvő feladatok, közigazgatási teendők a korábbi magas színvonalon továbbra is megvalósuljanak, lehetővé válják a részben nyugállományba vonuló kollégák pótlása, helyettesítése.

A Levéltárban folyó ügyfélszolgálati munka 2024. évben is zavartalan volt. A jogszabályi környezet megváltozásával a korábban hiteles másolatokra megszabott illetékek megszűntek, emiatt a Levéltár ezeket bárki számára ingyen tudja biztosítani. Továbbra is fő célunk, hogy mind a központi épületben, mind a külső telephelyen az ügyfélszolgálat zavartalanul működjön, de a személyes megjelenés helyett a telefonos, illetve e-mailes ügyintézését támogatjuk. A kutatószolgálat racionális működését a 2024. évben is fenntartottuk. A törvényben meghatározott minimum követelménynek is eleget tettünk. A kutatók előzetes online bejelentkezése pedig szakszerűbbé tette a kiszolgálást.

III. A gyűjtőterület felügyelete

Továbbra is kiemelten ellenőriztük azokat az iratképzőket, amelyek a korábbi szervezeti átalakulásokat követően megmaradtak a városnál. Elsősorban az ott őrzött olyan anyagok megtekintésére koncentráltunk, amelyek a jelenlegi jogszabályok értelmében a levéltárba fognak kerülni. Természetesen itt csak ellenőrzésről, és nem iratátvételtől lehetett szó. A 2024. évben négy alkalommal végeztünk szervellenőrzést. Ezt a legnagyobb iratképzőknél, a városi önkormányzatnál hajtottuk végre.

A levéltárhoz beérkező intézményi irattári és selejtezési tervek átvizsgálása után megtettük a javaslatainkat. Sok a már elavult, hatályukat veszített jogszabályokon alapuló mintaterv, melyek felülvizsgálatra, korszerűsítésre szorultak. Miután néhány ilyen irattári terv nem felelt meg a jogszabályi követelményeknek, kezdeményeztük, hogy az érintett intézmények hozzák összhangba irattári tevékenységüket a hatályos jogszabályokkal.

A 2024. évben 10 iratsejtezést és 7 iratkezelési szabályzatot hagytunk jóvá.

IV. Anyaggyarapodás, állományvédelem

Levéltárunkban a 2024. évben történt iratátvétel:

Fal Ferencné hagyatéka (mintegy 22 ifm), Fabó Endre magyar nyelvű visszaemlékezése (0,01 ifm), GYMJV Tanácsa VB Igazgatási Osztály, névadó könyvek 1962–2000 (2,3 ifm).

A 2024. évben egy könyv iratrestaurálásra került sor: Győr Város iparmutatója (1924–1928).

Az anyagvédelem szigorú előírásaira való tekintettel a levéltár az iratokat mindenkor savmentes dobozokban igyekszik elhelyezni. A központi épületben a város legrégebbi iratainak többsége

még az ún. régi típusú, nem savmentes dobozokban van elhelyezve, ezek átadozása folyamatos. Az önkormányzattól átvett iratok kb. egyharmada még szintén a hagyományos dosszié rendszerű mintaállványozásnak megfelelően volt és van kezelve. Ezért 2024-ban is sor került az iratok átadozására.

Az állományvédelmi előírások betartása a központi épületben is szükséges. Rendelkezünk a szabályozható fűtéssel, azonban légkondicionáló berendezés egyelőre még nincs. Az alagsori helyiségek esetében magas a páratartalom, amit csökkenteni kell. Mivel a legértékesebb iratok itt találhatóak, így a légkondicionáló berendezés alagsori kiépítése elsőbbséget élvez.

Állományvédelmi szempontból fontos előrelépésnek tekinthetjük, hogy tovább folytatódott a levéltári anyagaink digitalizálása, melyre a fenntartó önkormányzat 59 969 400 forint forrást biztosított. A 2024. esztendőben az úgynevezett magánépítési iratok anyagának feldolgozását folytattuk. Ennek keretében 118 346 felvétel készült több, mint 10 iratfolyóméterről, amely 5,7 terrabyte. A kutatható iratok folyamatosan kerülnek fel a gyorieleveltar.hu weboldalra.

V. Iratrendezés

A 2024. évben a következő fondok kerültek darabszinten rendezésre:

XXXII. 5. Fabó Endre magyarnyelvű visszaemlékezése (0,01 ifm),

XXXII. 6. GYMJV Tanácsa VB Igazgatási Osztály, névadó könyvek 1962–2000. (2,3 ifm)

XXIII. 515. Győr Város Tanácsa VB Műszaki Osztályának iratai 1950–1970. (8,64 ifm)

IV. A. 1063. Győr Város Kamarási Hivatalának iratai (4,32 ifm)

Összesen 15, 27 ifm darabszintű rendezése történt meg.

VI. Iratselejtezés

Levéltárunk iratselejtezést nem végzett az elmúlt évben. Az ellenőrző rendezések során megállapításra került, hogy nem indokolt egyetlen tétel kiselejtezése sem.

VII. Segédletkészítés

A darabszintű rendezés során Excel táblázatba vittük fel azokat az adatokat, amelyek alapján, illetve segítségével bővebb információkkal tudjuk segíteni a későbbi kutatókat és ügyfeleket.

A levéltár folytatja a műszaki iratok számítógépes feldolgozását a 2005-ben megvásárolt

program segítségével. A cél, hogy a munka mielőbbi befejezésével darabszintre rendezzük ezen iratokat.

A levéltár folytatta a 2020-ban elkezdett új számítógépes nyilvántartási rendszer kiépítését. Ez kizárólag a magyarországi városi levéltárakra vonatkozik. Részben pályázati pénzből valósítottuk meg ezt a feladatot. Ezzel levéltárunk lényegében csatlakozott az ország többi közlevéltárához. A későbbiek során e nyilvántartás segítségével lehetőség lesz arra is, hogy a statisztikai jelentésekben szereplő adatok ezzel összefüggően kerüljenek az ismétlődő beszámolókbba, munkatervekbe.

VIII. Kutató- és ügyfélszolgálat

A levéltár a tudományos kutatók kiszolgálása kapcsán előnyben részesítette a város történetével foglalkozó ügyfeleket. A 2024. évben összesen 36 kutatási kérelem érkezett intézményünkbe. A kutatási esetek száma pedig összesen 93 volt.

Az ügyfélszolgálat zavartalanul folyt, mivel itt a személyes részvétel nem feltétel. Ki kell mondanunk azonban, hogy a levéltárat a napi ügyvitel miatt keresik fel a leggyakrabban (bizonyítvány-másolatok, telekkönyvi végzések, tervrajzok stb.). Az iratok átvétele, annak megőrzése és az abból való szolgáltatás egy olyan nélkülözhetetlen feladat, amelyet a levéltár eleve jobban lát el, mint sok esetben ezen iratok megtermelői és jogutódai. A 2024. évben összesen 277 adatigénylő kérelem érkezett be hozzánk az ügyfelek részéről. Döntően építési terveket és iskolai igazolásokat kértek. Ennek keretében 600 másolatot adtunk ki, illetve 1 esetben történt ügyviteli célú, egy esetben pedig tudományos célú kölcsönzés.

IX. Kiadványkészítés

A *Győri Tanulmányok* 46. száma megjelent 2024-ben is. A Budapest Főváros Levéltára által elnyert pályázatnak köszönhetően az eddig még digitális formában nem hozzáférhető Győri Tanulmányok szkennelése befejeződött, továbbá ezen dokumentumok publikálásra kerültek a *Hungaricana* felületén.

A meglévő kiadványainkat az *Ünnepi Könyvhéten* és a *Győri Könyvszalonon* bemutattuk és árusítottuk. Ezen nagy nyilvánosságnak örvendő események jó alkalmat kínálnak

intézményünk számára a bemutatkozásra, a levéltári tevékenység, a kiadványaink népszerűsítésére. Kiaknázva szakmai kapcsolatainkat, alkalmanként egyes kiadványainkat szélesebb körben is közzétettük. Időnként a *Magyar Levéltárosok Egyesületének* vándorgyűlésén, a *Vármegyei és Városi Levéltárak Vezetőinek Tanácsa* éves találkozóin is hozzáférhetővé tettük köteteinket, és így bonyolítottuk le a szakmai kiadványi cseréket is.

X. Közművelődés

A vármegyei *Polgári Védelmi Szövetség* szervezésében összesen 10 alkalommal került sor vezetésre Levéltárunkban, amely gyűjtőpontjában a Lőcsei Fehérasszony története állt.

Levéltárunk egy dolgozója a Matthias Corvinus Collegium meghívására tartott előadást Győrben.

Levéltárunk egy másik munkatársa három alkalommal tartott rendhagyó történelem órát egy-egy győri középiskolában is. Emellett kettejüknek összesen 8 tudományos publikációja jelent meg.

A *Nyugat-dunántúli Magyar-Izraeli Baráti Társaság Egyesület* szervezésében 2023 novemberében megtartott konferencia folytatásaként a Magyar Levéltárosok Egyesülete támogatásával 2024 novemberében a győri zsidóság történetével kapcsolatban újabb négy előadásra került sor két munkatársunk közreműködésével.

Levéltárosaink összesen 9 tudományos előadást tartottak. Ebből két alkalommal külföldön (Révkomárom és Dunaszerdahely).

Emellett polgármesteri keretből támogatva elindult a Győrre vonatkozó, ám más külföldi levéltárakban őrzött iratanyagok felkutatása és másolatok készítése.

XI. Szakkönyvtár

Az állománygyarapítási munkát a korábbi gyakorlatnak megfelelően folytattuk. Ennek fedezetét részben a költségvetésünk biztosította, részben cserekiadványokkal is bővült az állomány, amelyhez saját kiadványaink adják az alapot. Emellett a *Nemzeti Kulturális Alap Kögyűjteményi Kollégiumának* ide vonatkozó rendelkezései végett az általuk támogatott műveinket az egyetemi és vármegyei levéltárakba is eljuttattuk.

A szakkönyvtár a levéltár munkatársainak biztosít betekintést, elsősorban tudományos munkatársainknak nyújt segítséget.

Korábbi kiadványaink teljes egészében hozzáférhetők az Archív Portálon, ami 2010-ig tartalmazza az addig megjelenteket.

A levéltár honlapja

A levéltár honlapja régóta üzemel. A tartalmi részeket folyamatosan fejleszteni kell. Az elmúlt időszakban számos levéltári kiadvány jelent meg, melyek már nem kaphatók. Újbóli kiadásuk nem célszerű, de törekszünk rá, hogy digitális formában hozzáférhetővé váljanak.

Figyelemmel arra, hogy a laikus felhasználók ma már többnyire nem a honlapot, hanem inkább a közösségi oldalakat használják, a levéltár létrehozta ilyen jellegű saját elérhetőségét a Facebookon, amely naprakész, és nagyon sok látogatója van. Ennek fejlesztése, új tartalmakkal való feltöltése állandó, kiemelt feladat.

Az elmúlt 31 évben számos olyan rendezvényt, kiállítást szerveztünk, amelyről digitális fényképek, videók maradtak fenn. Ezek folyamatos feltöltése a közösségi oldalra műszakilag lehetséges, így nemcsak a jelennel, de a múlt értékeinek közzétételével is népszerűsíthetjük intézményünket, és közkinccsé tehetjük a város gazdag történelmi múltját.

XII. Anyakönyvi másodpéldányok kezelése

A levéltári illetékességi terület elmúlt időszakban végbement jelentős átalakítása részben új helyzetet teremtett. Emiatt még mindig sűrűn előfordul, hogy a nem levéltárunk illetékességébe tartozó települések hozzánk küldik az utólagos bejegyzéseket, amelyeket természetesen átjuttatunk az illetékes levéltárnak.

Az anyakönyvek utólagos bejegyzés (UB) bejegyzéseinek folyamatos vezetése mellett külön iktatjuk az Anyakönyvi Hivatal által átküldött jelentéseket. Ez évben 300 utóbejegyzés készült el a 2001-es és a 2002-es évből.

Győr, 2025. február 20.

✉ 9022 Győr, Rákóczi Ferenc út 1. 9001 Pf: 648 ☎: 96/ 312-288, 518-742 ☎ /fax:518-742
E-mail: leveltar.gyor@gmail.com * honlap: www.vleveltar.gyor.hu
Műszaki részleg: 9024 Győr, Külső Baross Gábor út 61-63. ☎ /fax:423-654

GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS LEVÉLTÁRÁNAK 2025. ÉVI MUNKATERVE

I. Technikai fejlesztés, levéltári iratok elhelyezése

A 2024. évi technikai fejlesztéseket követően a gépparkunk felújítását ebben az évben is szeretnénk folytatni, döntően pályázati forrásokból. Egyrészt a munkánkhoz szükséges *FileMaker* program zavartalan futtatása lenne szükséges, ehhez jogtiszta szoftver beszerzése is elengedhetetlen. Másrészt intézményünknek is át kell térnie az elektronikus iktatásra, majd az elektronikus ügykezelésre, hogy az iratképzőink (elsősorban itt az önkormányzatra gondolok) iratanyagának átvételére és tárolására felkészüljünk. A *Budapest Főváros Levéltár*ából kapott ajánlást figyelembe véve a levéltár részére egy tanúsított elektronikus iratkezelő rendszer bevezetése volna szükséges. Mindezt követheti a levéltári elektronikus iratok megőrzését biztosító levéltári rendszer kialakítása. A 27/2015. (V. 27.) EMMI rendelet ezzel kapcsolatban a következőket írja elő a közlevéltárak számára, ezek a minimumkövetelmények: 19. § „(4) Elektronikus iratokat olyan informatikai alkalmazás támogatásával kell őrizni, amely biztosítja az iratok olvashatóságának, értelmezhetőségének, sértetlenségének a hosszú távú megőrzését, ennek érdekében az őrzést legalább két egymástól elkülönített adatbázisban kell biztosítani. (5) Az informatikai alkalmazás üzemeltetése során a tranzakciókra és a hozzáférésekre vonatkozóan naplózási szolgáltatást kell biztosítani.” Kisebb mennyiségű elektronikus iratok tárolására ingyenes szoftvereket is igénybe lehet venni (jelenleg ilyen például az [Archivematica](#), a [Roda](#) vagy a [Preservica Starter](#)), de a testreszabásnak, illetve a tároláshoz szükséges hardverpark kialakításának komoly költségei lehetnek. Hosszú távon érdemes

kialakítani egy ilyen rendszert, de mindez nyilván egy nagyobb léptékű, akár éveken át elhúzódó beruházás keretében valósulhat meg.

Pályázati úton egy újabb laptop beszerzését tervezzük ebben az évben.

A már digitalizált állomány szakszerű tárolására az önkormányzat segítségével tárhelyet vásároltunk. Erre a továbbiakban is szükségünk van.

Emellett *Budapest Főváros Levéltára* kezdeményezte, és már a 2022. évben elindult egy új számítógépes nyilvántartás létrehozása, amelynek keretében kifejezetten a városi levéltárak anyagai kerülnek fel egy online felületre. Ennek gondozása, karbantartása és feltöltése minimálisan 2–3 évet vesz igénybe. Erre a feladatra levéltárunk 2 kollégát biztosít.

II. Személyi ellátottság, vezetés, munkaszervezés

A Levéltár személyi állománya megfelelő.

III. A gyűjtőterület felügyelete

Továbbra is kiemelten ellenőrizzük azokat az iratképzőket, amelyek megmaradtak a városnál. Elsősorban az ott őrzött anyagok megtekintésére koncentrálnak. Természetesen itt csak ellenőrzésről és nem iratátvételtől van szó. Mindezeket figyelembe véve további szervlátogatásokat szeretnénk folytatni ebben az évben is, és frissítjük a szervdossziéinkat, valamint szervkataszterünket is.

A levéltárhoz beérkező intézményi irattári tervek átvizsgálása után továbbra is megtegyük a javaslatunkat. Sok a már elavult, hatályukat veszített jogszabályokon alapuló mintaterv, melyek felülvizsgálatra, korszerűsítésre szorulnak. Amennyiben az irattári terv nem felel meg a jogszabályi követelményeknek kezdeményezzük, hogy az érintett intézmények hozzák összhangba irattári tevékenységüket az általuk folytatott gyakorlattal.

IV. Anyaggyarapodás, állományvédelem

Levéltárunk a 2025. költségvetési évben az önkormányzattól, mint legnagyobb iratképzőtől a működésével kapcsolatos dokumentumok begyűjtését nem tervezi. A gyűjtőkörön kívüli iratok átvételét tervezzük, amelyek a város történetéhez fontos adatokat tartalmaznak.

Az anyagvédelem szigorú előírásaira való tekintettel a levéltár az intézményben őrzött iratokat savmentes dobozokban helyezi el. 2025-ben is tovább folytathatnánk az átdobozolást, megfelelő állapotban megőrizve az ezekben található iratokat.

Fontos a sérült irataink mentése, restaurálása is. Ebben az évben is egy kötetünk restaurálására kerül sor.

Az állományvédelmi előírások betartása a központi épületben is szükséges. Rendelkezünk a fűtésszabályozás lehetőségével, ám légkondicionáló és páraelszívó berendezés egyelőre még nincs. Az alagsori helyiségek esetében magas a páratartalom, amit csökkenteni kell. Mivel a legértékesebb iratok itt találhatóak, így a légkondicionáló berendezés kiépítése e helyen élvez elsőbbséget. Ez a továbbiakban is nagyon fontos lenne. Ennek beszerzése és üzemeltetése megkövetelné azonban a teljes villamossági hálózat felújítását, amely szintén egy, a Levéltár anyagi lehetőségeit messze meghaladó vállalkozás volna.

Állományvédelmi szempontból és a munkatársaink egészségének megőrzése érdekében is a padláson kialakult galambkolónia, és az ezzel együtt járó ürülekékhalmok eltüntetése folyamatos feladat.. A madarak szakszerű eltávolítását a helyi állatkert munkatársai végzik el, az ürülekékhalmok eltakarítását szakszemélyzet végzi.

Állományvédelmi szempontból fontos a digitalizáció támogatása. Ilyen módon csökkenthetjük a kutató és az iratanyag fizikai kontaktusainak lehetőségét: dokumentumaink nem szennyeződnek és fényhatások (villanó vaku) sem érik. A 2022. esztendőben elkezdődött az iratanyagaink tervszerű digitalizációja. Ez a munka a 2023. és 2024. esztendőkből is tovább folytatódott (lásd a beszámolóban). Reményeink szerint ez a továbbiakban is megvalósulhat a 2025. évben.

V. Iratrendezés

A központi épületben a város legrégebbi iratainak többsége még az ún. régi típusú, nem savmentes dobozokban van elhelyezve, ezek átdobozolása – a fent említettek szerint – folytatódik. Az önkormányzattól átvett iratok kb. egyharmada még szintén a hagyományos dosszié rendszerű mintaállványozásnak megfelelően van kezelve. Ezeket az év során mintaállványozzuk, savmentes irattári dobozba helyezzük át, és a rendezést követően új raktári

jegyzék készül róluk. Ebben az évben a *FileMaker* program adatvesztés nélküli Excel táblázatba történt konvertálásával immáron darabszinten tudjuk rendezni a városi építési iratokat. Ez az ügyfélszolgálat zökkenőmentes működése szempontjából lesz fontos.

Emellett az említett digitalizációt megelőzően a kijelölt iratanyagokból adatbázist építünk. Ez két szempontból is fontos. Egyrészt ezzel darabszintre tudjuk emelni az iratok rendezettségi fokát, másrészt az adatbázis segítségével a digitalizált anyaghoz megfelelő *metarekordok* is készülnek.

VI. Iratselejtezés

Folytatódik a selejtezésre érett iratanyag kiválogatása. A selejtezésnél is elsőbbséget élveznek a tanácsi korszak iratai, valamint a rendszerváltozás után felszámolt iratképzők, városi intézmények már átvett iratai. A múltban, éppen a felszámolás következtében nem selejtezett állapotban kerültek be intézményünkbe iratok. A felszámoló többnyire nem törekedett a levéltári törvény betartására, így számos levéltári értékkel nem bíró iratot őrzünk, egyben több, ún. „párhuzamos” irat is található állományunkban. Ezek szakszerű selejtezése folyamatos feladataink közé tartozik.

Az átkerült iratok egy része nézetünk szerint nem képez maradandó értéket, és csak a korábbi selejtezési hiányosságok miatt kerültek be levéltárunkba.

VII. Segédletkészítés

A levéltár az elmúlt években megteremtette azokat a levéltári és kutatási segédleteket, amelyek a szakmai elvárásoknak megfelelnek és alkalmasak a kutatók tájékoztatására.

A levéltár folytatja a 2020-ban elkezdett új számítógépes nyilvántartási rendszer kiépítését. Ez kizárólag a magyarországi városi levéltárakra vonatkozik. Részben pályázati pénzből valósítjuk meg ezt a feladatot. Ezzel levéltárunk lényegében csatlakozik az ország többi közlevéltárához. A későbbiek során e nyilvántartás segítségével lehetőség lesz arra is, hogy a statisztikai jelentésekben szereplő adatok ezzel összefüggően kerüljenek az ismétlődő beszámolókbá, munkatervekbe.

A levéltár számos jelentős értékkel bíró forrással rendelkezik, például céhszabályzatokkal. Ezek kiadását a 2025. esztendőben is szeretnénk tovább folytatni. Emellett – lehetőség szerint

– szeretnénk tovább folytatni a külföldi levéltárakban Győrre vonatkozó iratanyagok gyűjtését és jegyzékelését is.

VIII. Kutató- és ügyfélszolgálat

A levéltár a tudományos kutatók kiszolgálása kapcsán előnyben részesíti a város történetével foglalkozó ügyfeleket. Ezt részben amiatt is tesszük, mert számos olyan kiadvány van előkészület alatt, amikhez ezen kutatások elengedhetetlenek.

Az ügyfélszolgálat zavartalanul folyik, mivel itt a személyes részvétel nem feltétel. A nagy mennyiségben átvett, sok tekintetben jogbiztosító iratok rendezésével elő kívánjuk segíteni az ügyfélszolgálat precíz és pontos működését, hiszen a telephely látja el az ügyfélszolgálati megkeresések közel 60%-át. A tervdokumentáció hasznosításának ügye egy korábban kidolgozott javaslat az önkormányzat felé, amely nem csupán a levéltárat érintené, hanem magát a fenntartó önkormányzatot és az alá tartozó intézményeket is. A levéltár továbbra is fenntartja ez ügyben javaslatait. Az úgynevezett Műszaki Levéltár dolgozói már folyamatosan kint tartózkodnak a Műszaki Fióklevéltárban, ezzel lehetővé vált, hogy a gyakori igénybevételnek megfelelően a szükséges reponálások is rendben végbemenjenek.

A szolgáltatási funkciók megerősítéséhez alapvetően állampolgári érdekek fűződnek. A történeti értékű iratok egészen a rendszerváltozásig a levéltárba kell, hogy kerüljenek. Felülemelkedve „a történeti érték fogalmán”, ki kell mondani, hogy a levéltárat a napi ügyvitel miatt keresik fel a leggyakrabban (bizonyítvány-másolatok, telekkönyvi végzések, tervrajzok stb.). Az iratok átvétele, annak megőrzése és az abból való szolgáltatás egy olyan nélkülözhetetlen feladat, amelyet a levéltár eleve jobban lát el, mint sok esetben ezen iratok megtermelői és jogutódai.

A központi épület kutatószolgálatát a jelenlegi munkatársi gárdával továbbra is biztosítható, itt növekedéssel 2025-ben nem számolunk. Miután a városi levéltár Magyarország kis létszámú levéltáraihoz tartozik, általános követelmény, hogy mindenki értsen egy kicsit a másik szakterületéhez is.

IX. Kiadványkészítés

Ebben az évben ismét szeretnénk a régi metódus szerint kiadni a *Győri Tanulmányok* 47. számát.

A levéltár kiadványpolitikájával eddig is törekedtünk arra, hogy ezek bemutatása, ismertetése és árusítása elsősorban az évente megrendezésre kerülő *Győri Könyvszalonon* történjen. Hiszen ez egy nagy nyilvánosság mellett zajló esemény, amelyet eddig és ezután is ki kell használnunk. Természetesen kiadványainkat minden alkalommal bemutatjuk és árusítjuk az évente megrendezett *Győri Levéltári Napon*.

2025-ben megjelenésre előkészített kiadványok:

1. *Győri Tanulmányok* 2025/47.
2. *Győri céhes kiváltságlevelek a 16–18. századból*. III. kötet. Ennek előkészítésére pályázatot nyertünk el.

Mindezek mellett egyéb városi kiadványokban is tervezzük részvételünket, mint közreműködő vagy tanácsadó.

X. Közművelődés

Levéltárunk a helyi társlevéltárakkal összefogásban ez évben is megszervezi a levéltári napokat, amelyeken munkatársaink is előadóként fognak részt venni.

Továbbra is szeretnénk részt venni *Nyitott Levéltári Programban*, melynek egyik alrendezvénye lenne egy, a győri reformkorról szóló minikonferencia. Emellett fontosnak tartjuk, hogy a Budapest Főváros Levéltára által rendezett úgynevezett *Levéltári Pikniken* is megjelenjünk.

Ugyancsak a kezdetektől fogva részt veszünk az *Ünnepi Könyvhét* rendezvényén és a *Győri Könyvszalonon*.

Mindezekon túl szeretnénk tovább folytatni az együttműködési szerződések kötését társintézményekkel, azért hogy a közös kulturális kincseinket együtt mutathassuk be és megoszthassuk azokat lakóhelyünk érdeklődő közönségével. Mind a határainkon belül, mind azon kívül is. Fontosnak érezzük még, hogy a Győrre vonatkozó, ám nem a városi, illetve a vármegyei levéltárban található iratanyagokat is felkutassuk, és lehetőség szerint a nyilvánosság elé tárjuk.

XI. Szakkönyvtár

Az állománygyarapítási munkát a korábbi gyakorlatnak megfelelően folytatjuk. Ennek fedezetét részben a költségvetésünk biztosítja, részben cserekiadványokkal is bővül az állomány. Emellett pályázati úton is szeretnénk ebben az évben is gyűjteményünket gyarapítani.

A szakkönyvtár a levéltár munkatársainak biztosít betekintést, elsősorban tudományos munkatársainknak nyújt segítséget.

Korábbi kiadványaink teljes egészében hozzáférhetőek az Archív Portálon, ami 2010-ig tartalmazza az addig megjelenteket. Folyamatosan dolgozunk azon, hogy az elmúlt időszakban keletkezett köteteink is elérhetőek legyenek az internetes kutatók számára.

A levéltár honlapja

A levéltár honlapja régóta üzemel. A tartalmi részeket folyamatosan fejleszteni kell. Az elmúlt időszakban számos levéltári kiadvány jelent meg, melyek már nem kaphatók. Újbóli kiadásuk nem célszerű, de törekszünk rá, hogy digitális formában hozzáférhetővé váljanak.

Figyelemmel arra, hogy a laikus felhasználók ma már többnyire nem a honlapot, hanem inkább a közösségi oldalakat használják, a levéltár létrehozta ilyen jellegű saját elérhetőségét, amely naprakész, és sok látogatója van. Ennek fejlesztése, új tartalmakkal való feltöltése állandó, kiemelt feladat. Az elmúlt 29 évben számos olyan rendezvényt, kiállítást szerveztünk, amelyről digitális fényképek, videók maradtak fenn. Ezek folyamatos feltöltése a közösségi oldalra műszakilag lehetséges, így nemcsak a jelennel, de a múlt értékeinek közzétételével is népszerűsíthetjük intézményünket, és közkinccsé tehetjük a város gazdag történelmi múltját. Ezeket a feladatokat ebben az évben is el kívánjuk végezni.

XII. Anyakönyvi másodpéldányok kezelése

A levéltári illetékességi terület elmúlt időszakban végbement jelentős átalakítása részben új helyzetet teremtett. A továbbiakban is előfordul, hogy a nem levéltárunk illetékességébe tartozó települések hozzánk küldik az utólagos bejegyzéseket, amelyeket természetesen átjuttatunk az illetékes levéltárnak.

Az anyakönyvek utólagos bejegyzések (UB) folyamatos vezetése mellett külön iktatjuk az Anyakönyvi Hivatal által átküldött jelentéseket.

Győr, 2025. február 20.

